

РЕШЕНИЕ

№ 100

гр. Стара Загора, 14.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, I ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Даниела К. Телбизова-Янчева

Членове: Николай Ил. Уруков
Атанас Д. Атанасов

при участието на секретаря Таня Д. Кемерова Митева
като разгледа докладваното от Атанас Д. Атанасов Въззивно гражданско дело № 20235500500042 по описа за 2023 година

Производството е образувано е по въззивни жалби на Х. С. И., с адрес: гр.С.З., ***, и „Дом за пълнолетни лица с психични разстройства“ – с.Л., ***, БУЛСТАТ № ***, представляван от директора на специализираната институция С. П. Н., действащ чрез адв. Г. И., срещу решение № 937/08.11.2022 г., постановено по гр.д. № 315/2022 г. по описа на Районен съд – Стара Загора.

С въззивната си жалба Х. С. И. обжалва първоинстанционното решение в частта му, в която са отхвърлени предявените от него искове за присъждане на допълнителни възнаграждения за трудов стаж и професионален опит, като неправилно без да изтъква конкретни основания за тази неправилност. Изложени са твърдения за упражнена от работодателя дискриминация спрямо въззивника при определяне на допълнителното му възнаграждение за трудов стаж и професионален опит в сравнение с другите работници на същата длъжност, както и е направено искане за обявяване на трудовия му договор за недействителен.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК е постъпил писмен отговор от „Дом за пълнолетни лица с психични разстройства“ – с.Л., ***, чрез адв. Г. И., с който въззиваемият излага съображения, че постановеното решение е правилно, т.к. е постановено при правилно приложение на процесуалния и материалния

закон и като такова следва напълно да бъде потвърдено.

С въззивната си жалба „Дом за пълнолетни лица с психични разстройства“ – с.Л., ***, чрез адв. Г. И., обжалва първоинстанционното решение в частта му, в която е уважен частично иска на Х. С. И. за присъждане на обезщетение за неползван платен годишен отпуск, както и осъдителния му иск за неправомерно удържани суми от трудовото му възнаграждение за членски внос към БАПЗГ, както и в частта за разноските.

Излагат се оплаквания, че решението в тази му част е недопустимо, и неправилно, т.к. е немотивирано, необосновано, постановено в размер с материалния закон и житейски несправедливо.

Сочи се, че посредством приетото заключение на ЗСИЕ безспорно е било установено, че дължимото на И. обезщетение за неползван платен годишен отпуск е било заплатено, поради което и правните изводи на съда за частичната основателност на този иск били необосновани и противоречащи на материалния закон.

Досежно присъдените суми за неправомерно удържани суми от трудовото възнаграждение на И. за членски внос към БАПЗГ се излагат оплаквания за неправилно приложение на материалния закон – конкуренцията между закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите /ЗСОМСААМСЗПФ/ и Кодекса на труда /КТ/.

Претендира се отмяна на обжалваното решение в тази му част и постановяването на ново, с което исковите претенции за обезщетение за неползван платен годишен отпуск, както и осъдителния му иск за неправомерно удържани суми от трудовото му възнаграждение за членски внос към БАПЗГ бъдат отхвърлени, а на страната бъдат присъдени направените разноски пред първата и въззивната съдебна инстанции.

В срока за отговор на тази въззивна жалба насрещната страна Х. И. не е подал такъв.

В проведеното открито съдебно заседание въззивникът се явява лично, поддържа въззивната си жалба, и пледира за отмяна на обжалваното решение в обжалваните му с нея части и постановяването на ново, с което предявените искове бъдат уважени.

Въззиваемият се представлява от законния си представител и от пълномощника си – адвокат, чрез когото оспорва въззивната жалба на Х. И. и поддържа своята, като пледира за потвърждаване на обжалваното решение в обжалваните му от И. части и отмяната му, в частта, обжалвана от него и постановяването на ново, с което уважените съответно частично и изцяло искове бъдат отхвърлени. Претендира присъждането на разноските за въззивната инстанция.

Съдът, като съобрази твърденията и възраженията на страните и събраните писмени и гласни доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Пред районния съд са били предявени искове по чл.245, ал.1 от кодекса на труда /КТ/ и чл.224, ал.1 от КТ, с които се претендира присъждане на сумите съответно от 779,72 лв. – допълнително трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит за периода от м. ноември 2019 г. до м. март 2020 г.; 33,60 лв. – неплатено трудово възнаграждение за периода от м. ноември 2019 г. до м. април 2020 г. поради извършени от работодателя неправилни удържки, и 101, 50 лв. – обезщетение за неползван платен годишен отпуск за 2019 г. и 2020 г.

Ищецът е твърдял в исковата си молба, че от 01.11.2019 г. до края на м. април 2020 г. е бил в трудово правоотношение с ответника „Дом за пълнолетни лица с психични разстройства“ – с.Л., ***, по силата на което е заемал длъжността „медицинска сестра за социални дейности“. Посочил е, че през периода на трудовото си правоотношение не е получавал в пълен размер полагащото му се допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит, както и че му е бил признат по-малък размер на полагащия му се платен годишен отпуск. Посочил е също така, че при начисляване и заплащане на трудовото му възнаграждение ежесечно работодателят неправомерно му е удържал суми в размери от по 5,60 лв. за членски внос в организация, в която Х. И. не е членувал.

Ответникът (сега въззивваем) е оспорил исковете, като е възразил, че полагащото се на ищеца допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит е било начислявано и изплащано съобразно уговорения с трудовия договор процент; че удържките за членски внос са правени законосъобразно, както и че размерът на полагащия се на И. платен годишен отпуск е бил изчислен правилно.

Първоинстанционният съд е уважил частично иска за присъждане на обезщетения за неползван платен годишен отпуск до размера на 48,90 лв., като е приел, че тази сума представлява неплатената от работодателя част от дължимото за 11 работни дни обезщетение в нетен размер. Искът за неплатено трудово възнаграждение поради неправомерни удържки е уважил изцяло, като е приел, че работодателят не е имал законово основание да ги извършва. Искът за допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит е отхвърлен изцяло, като е приел, че допълнителното възнаграждение е било начислявано и изплащано от работодателя съобразно предвиденото в индивидуалния трудов договор ,сключен между страните, и в колективния трудов договор, считано от датата на присъединяването на работника към него.

Въззивният съд, след като подложи на преценка твърденията и възраженията на страните и събраните доказателства, при съблюдаване на очертаните с въззивните жалби предели на въззивното производство, намери същите за неоснователни, по следните съображения:

Настоящият съдебен състав счита, че правно-релевантните обстоятелства са били установени правилно от първоинстанционния съд, като направените фактически изводи са обосновани поради което препраща към мотивите на обжалваното решение в тази му част.

От събраните в първоинстанционното производство писмени и гласни доказателства безспорно се установява, че за периода от 01.11.2019 г. до 30.04.2020 г. страните са били в трудово правоотношение, по силата на което Х. И. е заемал длъжността „медицинска сестра за социални дейности“ в предприятието на „Дом за пълнолетни лица с психични разстройства“ – с.Л., ***. С трудовия договор са били уговорени основно трудово възнаграждение от 660 лв. и допълнително възнаграждение от 0,6 % за всяка година трудов стаж при 38 години 10 месеца и 10 дни трудов стаж по специалността, в размер на 150,48 лв. Считано от м. януари 2020 г. допълнителното възнаграждение е било променено на 23,40 % за 39 години трудов и 10 дни стаж, в размер на 154,44 лв., а с допълнително споразумение от 13.03.2020 г. размерът е бил променен на 169,89 лв. поради увеличаване на размера на основното трудово възнаграждение на 726 лв.

През времетраенето на трудовото правоотношение е действал общински колективен трудов договор /ОбКТД/, съобразно който допълнителното трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит е в размер на 1,2 % от основната работна заплата за всяка година трудов стаж, както и е предвиден допълнителен платен годишен отпуск в размер до 6 работни дни. Предвидено е договорът да има сила за работниците и служителите, членове на синдикалните организации КНСБ и Подкрепа, а за нечленуващи в тях работници – в случай, че се присъединят към КТД, считано от момента на внасяне на присъединителната вноска.

Установено е, че Х. И. не е бил член на КНСБ или Подкрепа, като към ОбКТД се е присъединил, считано от 08.04.2020 г.

Трудовото правоотношение е било прекратено от работодателя считано от 01.05.2020 г., като към този момент работникът е имал право на обезщетение за неползван платен годишен отпуск в размер от 3 дни за 2019 г. и 8 дни за 2020 г.

Съгласно приетото заключение на съдебно-икономическата експертиза, кредитирано и от настоящият въззивен съд, дължимото обезщетение за неползван платен годишен отпуск от 11 дни е в брутен размер от 612,59 лв., а в нетен – 551,33 лв., от което на 27.05.2020 г. работодателят е изплатил сума в размер на 502,43 лв. Вещото лице е изчислило и втори вариант при прилагане

на действалия през времетраенето на трудовото правоотношение КТД, с оглед разпоредбите на който Х. И. би имал право на 15 дни платен годишен отпуск, а полагащото му се обезщетение би било в брутен размер от 835,35 лв., а нетен от 751,81 лв.

Размерът на полагащите се на И. допълнителни трудови възнаграждения за придобит трудов стаж и професионален опит за първите пет месеца е бил изчислен и изплатен като 0,6 % от основното трудово възнаграждение, а за последния месец – като 1,2 %.

Установено е също така, че всеки месец работодателят е правил удържки в размери от по 5,60 лв. за членски внос на БАПЗГ.

При така установените обстоятелства и в рамките на правомощията си въззивният съд намира, че първоинстанционното решение в обжалваните му части е валидно и допустимо, а по същество е правилно.

Въззивната жалба на Х. И. е бланкетна, без да се сочат конкретни пороци на обжалвания първоинстанционен акт, поради което въззивната проверка следва да се извърши единствено досежно евентуално нарушение от страна на първоинстанционния съд на императивна правна норма.

Такова нарушение не е налице, т.к. е налице правилно приложение на повелителните правни норми, регламентиращи спорното материално правоотношение.

Размерът на дължимото допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит е съобразен с конкретните обстоятелства по делото, отнасящи се до уговорения такъв с индивидуалния трудов договор и момента, от който ОБКТД е придобил действие в правоотношението между страните – м. април 2020 г.

Твърденията за упражнена от работодателя дискриминация спрямо въззивника при определяне на допълнителното му възнаграждение за трудов стаж и професионален опит в сравнение с другите работници на същата длъжност, както и е направеното искане за обявяване на трудовия му договор за недействителен са недопустими за разглеждане по същество, т.к. са направени за първи път пред настоящата въззивна инстанция.

Въззивната жалба на „Дом за пълнолетни лица с психични разстройства“ – с.Л., *** също е неоснователна.

Размерът на полагащото се обезщетение на работника за неползван ПГО към момента на прекратяване на правоотношението е приет съобразно неоспореното от страните заключение на експертизата, съобразно което е налице неплатен остатък в нетен размер от 48,90 лв.

С оглед на това са неоснователни оплакванията във въззивната жалба за необоснованост на решението в тази му част и постановяването му в нарушение на материалния закон.

Решението е правилно и досежно уважаването на иска по чл.245, ал.1 от

КТ за неплатено трудово възнаграждение поради незаконосъобразно удържане от работодателя на суми от по 5,60 лв. за членски внос.

Разпоредбата на чл.272, ал.1 от КТ е императивна и съобразно този законов текст без съгласието на работника/служителя работодателят няма право да прави удържки от трудово възнаграждение за членски внос.

По делото не бе установено Х. И. да е давал подобно съгласие, поради което работодателят незаконосъобразно е извършвал тези удържки и не му е заплатил в пълен размер дължимото му трудово възнаграждение.

Обстоятелството дали специалният ЗСОМСААМСЗПФ предвижда работещите като медицински сестри по право да са членове на БАПЗГ е ирелевантно досежно основателността на иска, т.к. законът може да обуслови дължимостта от страна на Х. И. на членски внос в полза на съсловната организация, но не и да даде право на работодателя да удържа този членски внос от трудовото възнаграждение на работника без неговото съгласие.

С оглед на това е неоснователно оплакването във въззивната жалба за неправилност на решението в тази му част поради постановяването му в нарушение на материалния закон.

По изложените съображения въззивният съд счита, че първоинстанционният съд е постановил едно правилно решение в обжалваните му части, поради което същото следва да бъде потвърдено.

Относно разноските:

При този изхода на делото, всяка от страните има право на разноски по правилото на чл.78, ал.1 и ал. от ГПК.

Разноски в полза на Х. И. не следва да бъдат присъждани, т.к. не е удостоверено по делото той да е направил такива.

Разноски в полза на „Дом за пълнолетни лица с психични разстройства“ – с.Л., *** също не следва да бъдат присъждани, т.к. направените разноски за платена държавна такса и адвокатско възнаграждение се отнасят до подадената от страната въззивна жалба, която съдът намери за неоснователна.

Водим от изложените мотиви и на основание чл.271, ал.1 пр.1-во от ГПК Окръжен съд – Стара Загора

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 937/08.11.2022 г., постановено по гр.д. № 315/2022 г. по описа на Районен съд – Стара Загора в частите му, в които е отхвърлен предявеният от Х. С. И., с адрес: гр.С.З., ***, срещу „Дом за пълнолетни лица с психични разстройства“ – с.Л., ***, БУЛСТАТ № ***, представляван от директора на специализираната институция С. П. Н., иск по чл. 245, ал.1 от КТ за сумата от 779,72 лв. – допълнително трудово

възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит за периода от м. ноември 2019 г. до м. март 2020 г.; е уважен предявеният от Х. С. И., с адрес: гр.С.З., ***, срещу „Дом за пълнолетни лица с психични разстройства“ – с.Л., ***, БУЛСТАТ № ***, представляван от директора на специализираната институция С. П. Н., иск по чл. 245, ал.1 от КТ за сумата от 33,60 лв. – неплатено трудово възнаграждение поради незаконосъобразни удръжки за членски внос, и е уважен частично предявеният от Х. С. И., с адрес: гр.С.З., ***, срещу „Дом за пълнолетни лица с психични разстройства“ – с.Л., ***, БУЛСТАТ № ***, представляван от директора на специализираната институция С. П. Н., иск по чл.224, ал.1 от КТ до размера на 48,90 лв. – неплатено обезщетение за неползван ПГО за 2019 г. и 2020 г.

Решението не подлежи на касационно обжалване и е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____